

نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي وليءَ پي ٿي سن

Metaphorical Expressions in the Language of Sindhi

Prof. Waseem Brohi

Institute of Sindhi Dialectology, NED University of Engineering and Technology

Abstract:

This study delves into the intricate fabric of metaphorical expressions within the Sindhi language, exploring their significance, usage, and cultural connotations. Through a comprehensive analysis, it seeks to uncover the nuanced layers of metaphorical language employed in Sindhi, shedding light on its rich linguistic heritage and the profound ways in which metaphors contribute to communication within the Sindhi-speaking community.

Keywords: Sindhi language, metaphorical expressions, linguistic analysis, cultural connotations, communication

Introduction:

۾ واپ جي واپ هنن آهي. زيادتا تاريخي ۽ ريلو هڪ لاءِ جي ٿي سن جو آهي، ميراڻي ٿي سن تي ڪو واپ جي ٿي سن آهي. نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي ٿي سن جو آهي، ميراڻي ٿي سن تي ڪو واپ جي ٿي سن آهي.

Summary:

جي واپ جي ٿي سن ۾ نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي ٿي سن جو آهي. 28 مقاليءَ تي ڪو واپ جي ٿي سن آهي. نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي ٿي سن جو آهي، ميراڻي ٿي سن تي ڪو واپ جي ٿي سن آهي.

1. تعارف جو نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي ٿي سن

مظاهر جي لچرڪ ۽ ملازم جي ٿي سن آهي. آهي زيادتا نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي ٿي سن جو آهي. انهن انداز جو لچرڪ سنڌي ۽ زندگي جي انسان کان جنهن آهي، گهڻو ڪري نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي ٿي سن آهي. آهي ۽ نونڪ يٽ محاورا ۾ واپ جي ٿي سن جو آهي.

آهي، محاورو اک هي، "ڪر هن يڙيٿب وچس تو هي آ ڪيسو جو ڪر، هن يڙيٿب ڪيسو تو هي آ وچس جو" ۾ ۽ نهٺڻ انهن آهن، ۽ نڌاڪ ۾ زنگي جي هنن ما ونٺو اورا جي و لپ يٺسن. آڻ ۽ ن فعمند ڪا يڪ جيهن آهي وارو وٽوار ڪسس ۽ جلدو ۽ نڌ

يهرنگ هن ڪڏ جيهن آهي، محاورو ۽ وپ هي، "۽ نهن ويو وهرنگ ۾ انهن ۽ رچين هي، آڻ رڪيو ۾ انهن ۽ آسمان" آهي ۽ نڌاڻ را ه جي روشني ۽ سوچ زهر ۽ ملا جي انسان ونٺو اورا يٺسن. آهي ضرورت جي لڙڪ امڪ ڙزنگ

يٺسن. آهي ۽ ڪار ۽ ونٺو وٺاڻا ڪا جو زنگي اڪجي آهي، محاورو يٺسن اک هي، "۾ وهاپ تنهنجي ايوچپ انڪ جا" ۾ اجروري ۽ ڪام يا بي ڪيٽو ڪه آهن ۽ نڌاڻ لڪمو ڪي ان سانن نٺو اورا جي و لپ

۽ نڌو ره نڌي ۾ رمڪ ۽ صبر ڪي انانس اڪجي آهي، محاورو يٺسن اک هي، "۽ نڌي اله باگ ٺڳل يهڪان يهان ڪ" آهي ۽ نڌاڻ ره نڌي جي مٿين ۾ زنگي ڪي ان سانن نٺو اورا جي و لپ يٺسن. آهي

عمل جي ۽ نڌي لمي ۽ وٺاڻا جو زنگي اڪجي آهي، محاورو يٺسن اک هي، "۾ يوچ ۾ انهن ڪيٽم انهن ڪيٽو وهرين" آهي ۽ نڌاڻ ره نڌي تي ڪچر جي زنگي ڪي ان سانن نٺو اورا جي و لپ يٺسن. آهي ۽ نڌو ريڪ ظاهر

۾ ڪڪ سب ڪي ان سان اڪجي آهي، محاورو يٺسن اک هي، "وچن نه ڪه ته ۽ يوچر ۾ نهن ڪجهه ڪاچ" آهي ۽ نڌاڻ ريڪ مدد ۾ نڪڙا جماعي ۽ جو زنگي ڪي ان سانن نٺو اورا جي و لپ يٺسن. آهي ۽ نڌو ره نڌي

آهي وهرين جو راه ڪي ان سان اڪجي آهي، محاورو يٺسن اک هي، "وٺسه تو ڪريو و، وٺسه تو ويٺو، وٺسه تو آهيو" آهي ۽ نڌاڻ ره نڌي جي لڙه محنتا ڪان پيس ڪي ان سانن نٺو اورا جي و لپ يٺسن

ڪجي آهي، محاورو يٺسن اک هي، "وڙيا ۾ ڪانهن نهنن ٺپس يهڪان يهڪان وڙيا، ۾ نهنن ٺپس يهڪان يهڪان" ڪي ان سان نٺو اورا جي و لپ يٺسن. آهي ۽ نڌو ريڪ ظاهر عمل جي ۽ نڌي لمي ۽ وٺاڻا جو زنگي ڪي ان سانن آهي ۽ نڌاڻ ره نڌي تي ڪچر جي زنگي

2. ول ۽ يوڀ مخ تلف جي وليءَ يٺسن

۽ ۽ راهوئي، ۽ لموچي، ۽ نجاي، ان گريزي، ول ۽ يوڀ يٺ سان ۾ گامايون وسيع اڻي هانت جي وليءَ يٺسن هت پڻ ۽ يون زنگين جي طريقتين روايتي فسخ تلم ۾ وڌيڪ ڏهي ۽ ايوڙاه جي و لپ يٺسن. آهن ۽ ونڌو ۾ ڪڪ سراي مخ تلف جي ٺسن هڻگ جي جنهن وٺي تي ٺو ٽاپڳا ۽ ۽ رابري جي وليءَ يٺسن ۾ ايوڙاه جو آهي ۽ نڌو ۾ علائقن مخ تلف جي ٺسن تي ٺو ڪڪ ريڪ يٺو ۽ يهڻگ يٺو جي وليءَ يٺسن. آهن ره يا ريڪ وٺو وهن ۾ حصن آهي هوندا ڙو ۽ جي خصوصي ۽ نهن جي يٺسن جا ۽ و لي

آهي ڙو ڪي ۽ تعلق مضبوط سان ورثاءَ تاريخي ۽ ورثو وٺ قاف تي ماحول، جي مقام شعبي گوت جي وليءَ يٺسن نجي هڻن ۽ مومي آهي واقعا خصوصي ۾ ۽ اسهتعمال جو لفظن ترقي، جي ول ۽ ريڪ زنگين ٺسن ۾ ايوڙاه

وليءب ي ٽسن هٽگ ڪنڊن ۾ تلف جي وليءب ي ٽسن جي ي لاءِ رسم ي غ ير ۽ رسم ي جي لڪ اسه استعمال جو و ليءب ۾ زنگ ي آهي نڪ ارهاظ جو ساز گت جي

ي هٽگ جي وليءب ي ٽسن سان وجهه جي سه بقت ۽ نڪ اسه استعمال، وٽو وٽو جي ول يولپ ڪنڊن ۾ تلف جي وليءب ي ٽسن ڪاڪلو ڪنڊن ۾ تلف جي ٽسن سان لڪ اسه استعمال جو ب و لي وڪانو جي وليءب ي ٽسن آهي ي وٽ رواج ۾ ماحول ي هٽگ آهن ره يا پٽ ٽو هٽگ ٽو هٽگ ۾ زنگ ي ٽسن ٽن قاف تي اور زما ني ڪنڊن ۾ تلف رڪ رڪ ۽ آهن پٽ

جو يو آهي ي وٽ ت بديل تي وقت کان وقت اسه استعمال جو و ليءب ۾ ساز گت جي ول يولپ ڪنڊن ۾ تلف جي وليءب ي ٽسن وره و وڪ تي وقت کان وقت ڪنڊن ي وٽ پٽ رواج ۽ اسه استعمال جي ول يولپ ڪنڊن ۾ تلف جي وليءب ي ٽسن ۾ وٽ راه آهي و وٽ نما ي مڪ جو زنگ ي ٽسن ٽن قاف تي و وٽ

3. موافع جي ول پٽ محاورا

جي ان ۽ موافع ڪنڊن ۾ تلف جي و ليءب ي ٽسن هن آهي ر ٽيپڪي ٽو ۾ زنگ ي جي ي ٽراه موافع جي و ليءب ۾ ٽسورا گهرجي، جي لڪ ۾ موافع ڪي ٽو جي و ليءب هن آهي ت وانائي ۽ و شڪ جي طرح ي نهن ٽن ي رولپا ۾ اهم يت موافع لڪو ۽ زنگ ت واز ني جو و ليءب ي ٽسن آهي لپ ٽنگ ۾ مح نتاجات ٽيپس جي عورته ون ۽ اظهار ڪي ٽو ي نلٽامو آهي راءِ ڪي واقف ۾ موافع سماجي ۽ شاعري، زرع ي، ٽن قاف تي، ڪنڊن ۾ تلف

۽ اشعار تي موافع هن پٽ مح سوس يٽن ۽ سندي ڪي ٽو ۾ اظهار شاعري ڪي ٽو روماني، ۾ محاورن جي و ليءب ي ٽسن جو اشعار آهي ڪا ياءُ يندو ٽن ۽ بيان جي حسن ۽ شان جي زان ي ٽسن ڪي جنهن يٽ ڪنڊن ۾ وٽو جي يٽ ڪه آهي ٽن جذبائ ڪي ٽو جو ڪيون ۽ ي ڪاري ٽن ڪنڊن جي غم ۽ ڪچا جي تي، ٽن اهور زنگ

جي ڪ لچر رواج، ۽ رسم ۾ موافع هن آهي ۾ مذاق ۽ يٽ ڪنڊن جي اق سام ڪنڊن ي اور قد نم ۾ ٽسورا جي و ليءب ي ٽسن آهن ي نلٽ ظاهر اهم ي ٽن ڪنڊن جي محاورن سان جنهن آهن، سندي ٽن سنگ تي ۽ اسچوا

۾ موافع هن آهي اظهار جو حس جي گلمي جو گن ۽ ۽ ارچو پ، هج جي گائون زنگ ي، زرع ي ۾ محاورن جي و ليءب ي ٽسن آهن ي نلٽ وسعت ۽ ۽ يچي گدي جي معلومات ٽن قاف تي ۽ روي تي ر تي،

رجي هٽگ و با بت جي ت فرقه بي همد ۽ واقعا، تاريخي تجو زيا، علمي ل، مسائي سماجي ۾ ٽسورا جي و ليءب ي ٽسن گنجائش جي شاگردي ۽ زحمت ۾ حالت ۽ مسائل جي وقت ۾ موافع هن آهن موجود اسچ ت فصره يلمي ۽ هٽگ لگو آهي

۾ موافع هن آهي روشني ۽ رچو ۾ موضوعات ت علمي ۽ انصاف حقوق، جي خواتين ۾ ٽسورا جي و ليءب ي ٽسن آهن سنڌا ٽن مثالون واضح جي اهم يت ۽ رڪ شاندار ي ج خواتين

۽ م یتھا گ ھري جي دل ۾ مواقع هن .آھي اظھار گ ھرجي جي دوس تي ۽ محبت ۾ ارادن ۽، ۾ محاورن جي و ليپ ي ٿسن آھي نظرياتي تو ۾ محبت ۽ اتصال روهي جي ان سان ڪجي آھن، سندي ٿاھم یت

۾ مواقع هن .آھن سنڌاڏ بابت بين جي سموري پاسي جي لھجي ۽ سنگت جي و ليپ ي ٿسن ۾ محاورن جي و ليپ ي ٿسن آھي ٿاھم ڪي تو جي زبرد شنائت تي ۽ گونج جي و ليپ ي ٿسن

ماحول يا تي ۾ مواقع هن .آھي روشني ۾ رچو ۾ تنظيم ۾ ردي واري ۽ آبادي مسائل، ماحول يا تي ۾ محاورن جي و ليپ ي ٿسن .نآھي نڌاڏت صوبه رواض جي اهم یت ۽ ضرورت ڪجي جي حقوق انساني ۽

4. منظر ۾ س جي وليپ ي ٿسن ۾ محاورا

جي ان سان و ليپ ي ٿسن .آھي ۽ ڪچر ٿڳ جي ٿڳ تي موضوع جي اهم یت ۽ منظر ۾ س جي و ليپ ي ٿسن ۾ محاورا ٿسن ڪي اوهان ٿنو ۽ ٿنو و ليپ ڪلاسيڪي ڪي ي ٿسن وچ جو وليء ٿهن ٿڪ ورتو، وٿو ڪي ماحول ۽ شخصيت آھي، احساس جو سندس ۽ ٿچي ٿي نڌو زان اهو .آھي دي نديو نايون ب متفكر ۽ ٿاھي ٿيندو، ٿرھند ۾ زمين جي آھي نھڪ ادا رديڪ ۾ روشني جي موسيقي فن ۽ و ليپ ڪلاسيڪي شاعري، هن ڪجي

ي ٿو ٿي نڌو ماحول ۽ دنيا جو ٿسن گھا .آھي تعلق ٿرگ ٿرگ ٿرگ سان زلدگي معاشر تي ڪلور جي و ليپ ي ٿسن جو آھي، مخلوط جي زان عربن ۽ فارسي ان گرهه ٿي ڪھ و ليپ ي ٿسن آھن، ٿرڪ نڌو موضوع جو ٿي ٿا ۽ محنت آھي نھڪ ادا رديڪ ۾ ترقي ۽ ورتو ٿاھي ٿيندو

جي ادب ۽ شاعري موسيقي، زان اھي .آھي ٿاھي ٿينگهري ٿي ٿيندي سان خوب صورت تي ۽ روشني رنگ، جو و ليپ ي ٿسن ٿاھي ٿي سنڌو ۾ دنيا جي افتتحي ۽ زان ي ٿسن ٿاھي ٿي زير جو جنهن آھي، ٿچلاھ ٿيند گام وسيع ۾ فن ۽ علم .سگھي گھراھي

راھن جي روشني ۽ ترقي وسيع جي وليء ڪي جنهن آھن، جي ٿو جزا اهم جي وليء ٿارخ ۽ فرھنگ جو ٿسن جو آھي، وابستو کان عمق جي زلدگي ۽ ٿي ٿون روايتي جي ٿسن ۾ محاورن جي و ليپ ي ٿسن .آھي ويو ۽ ٿڪ آھي نھڪ ادا رديڪ اهم ۾ روشني ۽ ٿڪ جي آھي ٿي ۽ اريڪ سرٿڪ ٿاھي ٿيندو

رنگ ۾ دنيا جي فن ۽ زان سفر، جو تاريخ ۽ روايت نجي اھو آھي، ڪي هن نھڪ بابت جي و ليپ ي ٿسن جي و ليپ ي ٿسن کان اهم یت ۽ تصديقي جي وليء ٿاھي ٿيندو جي وليء ڪھ .آھي هوندي شين ٿاھي جو ٿي ٿاھي نڌو هسگ گھراھي ڪي محاورن

5. آثار ادب ي ٿي نڌو چون امگ ۾ وليپ ي ٿسن

و ليپ ي ٿسن .آھن ٿرڪ روشن ڪي تاريخ ۽ ثقافت جي ٿسن آثار ادب ي ٿي نڌو چون امگ ۾ و ليپ ي ٿسن ۽ تارخ ۽ ٿڪ ي، ٿڪ ها شاعري، لکيل ۾ زان ي ٿسن .آھي ميدان جو آثار ٿرھوند ٿي ٿي ۽ گھرجين لاءِ جي ٿسن

جي زه ان هن . سه گههي اڙي تو رچڪهت مواره کي عوام جي ڏسن ڪڪجي آهي، هن گانڙڪ جي عمق ۽ ٺٻا ۾ ناولون آهي ان ڪاس جي اندازن ۽ رجحانن تون ادبي محفل تلف ۾ ادبي ڏسن زهنت، ۽ وڻڱه جو ڪيان

۽ انديشن ڪنهن هر جي شاعري آهي ڙي نندڙ رليپا مان يون عمق ۽ توانائي و زور جو شاعري لڪيل ۾ زه ان ڏسن سوچ ڪي ڀاڻ محبت، رومانس، ۾ شاعري ڏسن آهي ڀ نندوڙ هم حس جو قدر تي ۽ ڀ ريون ڪي زه ان ڏسن احساس آهن ري نه مظاهري رومان جي ڏسن جو سه گههي، اچي رچڪ ڏنگ جي

سان طريقتين مخصوص ۽ واضح منظر ڀس جو سنگت ۽ روايت جي ڏسن ۾ ناولون ۽ ڀيٽ ڪها لڪيل ۾ زه ان ڏسن ڪي جنهن آهي، ڪس واضح جو شخصه ڀيئن جي انساني ۽ ننگت، ماحول، جي زه ان هئي آهي ويٺو ڪاري وڻڱ آهي ويو ڪاري وڻڱ شان جي ثقافت ۽ زه ان ڪي ڏسن

۾ ادب جي زه ان اهو آهي ان ڪاس ۽ روشني جي رجحانن تون محفل ۽ لڀڻ ۾ ڀيٽ ورس ادبي جي زه ان ڏسن زندگي ۽ سفر شامل ۾ رڻو وڻو ادبي جي زه ان ڏسن آهي ري نندوڙ ن نظريون نڙڪ جي مسرت بل ۽ حال ماضي، آهي لڙار ۾ ناولون ۽ شاعري تجر ۽ احساس حس، جو ماحول ۽ ڪڪجي آهن، ڀ ريون ڏي ڪجي

۾ تهج ادبي هن آهي ڙي وائي هانت ۽ انداز جو فن ۽ قدرتي ڀيٽ ڪنگهه جي آڙار ادبي لڪيل ۾ زه ان ڏسن زه ان ڏسن ڪڪجي آهي، ڙي نيلب سانجو جو عمق ۽ اور وڻڱهه جي مسائلن معاشر تي ۽ دهجوج محبت، موت، زندگي، آهي ڀ نندوڙ نمايا تي طور مڪمل ڪي محفل ۽ ماحول جي آڙار ادبي لڪيل ۾

6. ميت هاڻ ثقافت جي محاورا

اهم تي طور اندي ڏا تي ۽ ڀ چان ڏ ثقافت تي ۽ سماجي روهي، جو انسان ڀيٽ ڪي هب ميت هاڻ ثقافت تي جي شعورا ڀيٽ هن ڀيٽ سان جي نڙو واقعا جي هن ڪڙي جي رڙي ڪي ۽ ڀ ڪاري وڻڱ لڀ محوري وڻڱ ڀيٽ وڻڱا ڪان ڀس ڳا آهي ۾ ڳا آهي جي وڻڱ مياڪ جي ڏي ڏي ۽ محافل ظت جو روايتي زماني ڳا ڀس ڳا جي شعورا . نه اچي ڙو ڀ نند آهيون ڙ ساڻ ڀ نندڙ نه ڙو ڀ نندڙ ڪي ڀ ندي رڀاو سان اهم ڀيٽ ڏ ثقافت تي جي محوري، ۾ وقت نه ندي هچون

جو هن ڪڙي نند جو نهجن وڻڱ ڀي ڏگور ۽ وارو اميد ۾ وهجگ ۽ وقت جي انسانن وڻڱ اڻ ڀيٽ ۾ ثقافت جي اور مح جو فهميداريءَ ۽ محافل ظت ڏا تي جو شعورا . ڀيٽ سلسلو جو ڏي مدد ۾ آڀادي ۽ روشني جي هن ڪڙي معاشر تي ۽ سباق آهي ڀيٽ هو ڏسن چيس تي ڀيٽهه جي انسانن ڀ ندي، طريقتو

ويها ڀ نديٽ بيان جو رنگ ڀي تي ڏسن ۽ قدر تي جي رنگ ۽ سنگت ڀيٽ روايتي جي ڏسن ۾ وجود جي محوري ڪه ڏسن سلسلو، جو ڏي استعمال زيرو احيا ڀي ۽ محافل ظت جي ڀيٽ جي رسم ڀيٽهه ڳا ۽ واري هن آهي هر ۽ آهي معاون ۾ ترقي ف رهنگي ۽ ڏا تي روهي، جي انسان سرمايو جو شعورا . ڀيٽ ڀس ڳا جي زندگي رنگين ڀيٽ هو اصل جو ان هاو ڙي ندي هاڳ ڪي نه ڪي

زما تي واري هن ٻٽ يا سڀيا جو ٺڪ ٺا ۽ ميڪ واري ٺپ ۽ واري جو سنڱت ۽ زما جي ٽسن آڱ توياس جو محوري
تو نفعه ميل ۽ وضاحت جي وششويڪ جي نه چڪ جو آهي، حامل جي پڇ ڇاڪي ٿو هڪپس جي محوري هن ڪڻ جي ميت ۱۵
سگهي رچڪ امتحان سان

فرصت جو ترقي ۽ حفاظت جي وهڳون ۽ ذاتيت جي ٽسن فروغ، ۽ حفاظت جي ميت ۱۵ ٺ قاف تي جي ٺاورامح
ٽهن ٻٽ اڻ ٻٽ ۾ ٺ قافات جي محوري ۽ زما جي ٽسن سان، جي وقت ۽ ٻن هي چڪ. ٻٽڪ سلسلو جو ٺڪ فرام
آهي ٻٽ تيار ٻو وهڻ ڳا جو فرام ٻيڌاري ۽ محافظت

7. ٺ قافات ي ٽسن ٻٽ محاورا جي ول ٻٽ

جو تاڻ راتن رياسه تي ۽ قومي مخ تلف تي طور ڇيرو چا ٺ قافات ي ٽسن ۽ محاورا جو ول ٻٽ زما، ه مقلدس ٻ نهنجو
ٻاٻت ي ڪرڻڳا چي ٺ قافات ۽ ول ٻٽ ي ٽسن. آهي ي نڌو ٺ مان ر ٻٽي ۽ ٺ ليق جي محاورن اهن رڊڪ ٺ ٺيڳچ
۽ محاورن جي ول ٻٽ ي ٽسن. وي نڌو راڻي مح سوس ي ڪرڻڳا ڪي نڳچ ۾ ول ٻٽ ي ڪرڻڳا آهي، ۾ لچڪ ۽ ي ٺاڻچ
لچڪ ۽ ي ٺاڻچ جي ولي ٻٽ ي ٽسن. آهي نڌڪ جملوه ي ڪرڻڳا هنر وهانڪ جو سنڱت ۽ ٻاري جي لڪ اهل، ۾ گ ي ٺن
آهي وي اريڪ فرام موقع عظيم جو ٺڪ به رمند سان تاڻ رات ي ل هج خاص جي ٽسن ڪي

محاورن اهن ڳا. ي آهه م ٻني تي لڪن هج مضبوط ۾ ٺ قافات ۽ روايت واري ٽسن ٺ جي ولي ٻٽ محاورا جي ول ٻٽ ي ٽسن
جي ولي ٻٽ. آهي ي نڌو ٺ رچڪ مح بوب مان ي ٺام يويڪ سڪ ۽ ٻٽ علائ قاضي مخ تلف جي رياسه ٽسن ڪي گ ي ٺن ۽
جي لڪ اهل. آهي رڊڪ ي ڪرڻڳا مي ره نماي ي ۽ امور جي ڪم سان دلداري اڻي هانت ۽ خالصي جي ٺ قافات ۽ محاورا
ي ٽسن ۽ گ رجن ۾ انگ چي مح بت ۽ روما تي جي ولي ٻٽ ي ٽسن سان، لاحق جي اڻ ٻن هٿب زهر ي لمي ۽ اڻ بل ٻٽ ٺيڳچ
آهي وي اريڪ راهمظا جو انٺب رن گ ٻن ۾ مرد ۽ عورت ڪي محاورن ۽ گ ي ٺن ل وڪ

نڌڪ جملوه ي ڪرڻڳا ۾ هي ڪ علائ قاضي مخ تلف ۽ ي نڳچ وسيع جو ٺ قافات ي ٽسن ۽ محاورا جي ول ٻٽ ي ٽسن
ولي ٻٽ ي ٽسن. نڌو ٺو تي اموري ۽ ڪي جي مضمونن ڪت رمش سان سب جي ولي ٻٽ ي ٽسن ي ها ي ڪرڻڳا ڪي نڳچ. آهي
محاورا جي ولي ٻٽ ي ڪرڻڳا آهي، منظر جو ٻيار ۽ غيرت چي مي لڪت مان جي ٽسن اهل مان ٺ قافات ي ٽسن ۽ محاورا جي
آهي وي امجا ي ان هت علاقات گهري مان ي ٽسن سان

8. موقع تاريخي جو ولي ٻٽ ي ٽسن ۾ نچڪ ٻٽ محاورا

چوروا سي جي نچڪ اهو. آهي اهن ٺڪ ٺو تقري ۽ ٺڪ تارڪ ٻر موقع تاريخي جي ولي ٻٽ ي ٽسن ۾ نچڪ ٻٽ محاورا
۽ اصوليا جو ذاتيت ۽ ڳچ جي ولي ٻٽ ي ٽسن ۾ جنهن آهي، نوڌ تجويز جو قانونن ۽ اصولن مضبوط هت سال
جي حقايق ۽ واقع تاريخي ي رچڪ سانگ ۽ روايت تاريخي ي نچڪ وها. آهي ي ٺڪ مقرر گياروا جي حفاظت
زور ۽ ڳچ جي نچڪ ٻٽ محاورا. ٻٽ ي ٺوا ۾ هيڪ مو ۽ گ ۽ عمق جو ولي ٻٽ ي ٽسن ڪي جي آهي، مشغول ڪان ٺو تقري
چٽل جي مئڪا ۾ منصوبي جي ٺڪ فرام ره نماي ي ۾ راسه تي جي فلاح ۽ ترقي جي ولي ٻٽ ي ٽسن نچڪ اهو ۽ نوڌ
آهي رچڪ اهم ۾

۾ زباني جي ٽسن نڪ يها. آهي ان گيزاڻن ر مضبوط تي حوالون تي ثقاف ۽ تعليمي جو وليءَپي ٽسن نڪ اهو ٿا ۾ نهيڪ ف همي جي پ ن يڙاه ۽ ف راهم ي جي لڪ ت علميم جو وليءَپي ٽسن ۾ ر ٿپ جي ادارن ت علميمي معياري ڪي جي ايو، ٿب مقام جو وليءَپي ٽسن ۾ فن ۽ ورق اد بي يائت سانگ نڪ ٿيٽح اورا . ٿ رڪ ره نماي ۾ راس تي جي تاريخي جي وليءَپي ٽسن نڪ اهو . ٿ رڪ جو ٿا ۾ ايٿل جي ت راث عظيم ۽ وارڻي ثقاف تي ي ج ٽسن جي وليءَپي ٽسن سان پاس جي لڪ ف وڪس تي پيشواي اهم ۽ اصولن انگيز بقا جي وليءَپي ٽسن ۾ موقع ٿ رڪ ذريعو اهم جو لڪ ي نديٿ مقام جو اٿ رات ۽ ٿا رات

9. اٿ رات ۽ ترقي جي ولپ ۾ نڪ ٿرامحاو جي وليءَپي ٽسن

رهگ جي سنگگلو ۽ دايري جي حسن قدر تي جي ٽسن هن ڪجي ي ونٿ حاصل جو طور ڇينل اک و لپي ٽسن . ي ولٿ گهراڻي ۾ ديوارن جي

. ي ولٿا ي نلٿ اٿ رات محبتي ۽ رنگ ي ڪچم جي وليءَپي ونهاو ڪچر ڪچر کان ميهي هاج هج

۽ شاعري جي رڪ ادبي ي ر ٿپ ۽ ننگ دريائ ي جي هوٿما جي وٿهما روماني ، ي ٽسن ۾ ٿيٽح اورا جي وليءَپي ٽسن . ي ولٿڪ چم ٿب جي ادبيات

اٿ ي ٿيٽ ۽ ٽسون، گڙچ يٿب ڪي مقام جي حسن قدر تي جي وليءَپي جي اسان ۾ ورڻي ف رهن گي جي ڪمل هن ڪجي . ڄم ڪيون

۾ ف نون روماني ۽ رنگين جي ٽسن هن ڪجي ي ونٿڪچ چاڻي تو ۽ تعلق جو ٽسن ۾ ٿيٽح اورا جي و لپي ٽسن . ي ونٿ ڇڏي جو اٿ ر جو وليءَپي جي اسان

. ي ولٿ چلاڻي گائ ي ۾ ڇين ڪم جي و لپي ٽسن هن ڪجي ي ونٿ الهائي ڪي گانوڪلو ۽ گائ ي جي ٿين ٿ

. ي ولٿ رڪ حاصل اهم بيت درميان جي گروهنڪلو مخ تلف ٿيٽح اورا ۽ لڪ وگڙچ جي و لپي ٽسن

. اي ونٿب رنگ جي هوٿما ۽ سنگت اد بي سرگرمين، جي وليءَپي اهم ۾ ڪ نون ٿيٽح اورا جي وليءَپي ٽسن

سان جي ڪلو هن ڪجي ري وڪن هان ٿني هورڻي ي يادمي ۽ ڇينل جي وليءَپي مضبوط ۾ اٿ رات ۽ ترقي جي وليءَپي . ري وڪ انتب

ن هان ٿني هاتروي ۽ فنون متنوع جي ٽسن هن ڪجي ي ونٿ ي جو رڪ لپي ۾ ڪ نون ٿيٽح اورا جي وليءَپي ٽسن . ري وڪ اجاگر ڪي قدرت بيت ۽ شان جي وليءَپي جي اسان ۾ دنيا ۽ ري وڪ

ي نسڪلا سي جي ولپ ۾ نڪ ٿمحاورا.10

فن ڀيٽي محاورا شروعات جي ۽ نس ڊار. آهي ائيندو جو ۾ وقت ئي ڪ ۾ تارخ جي ۽ اري ان نون ڀيٽي محاورا: آغاز جو ۽ نس ڊار آهي ڙجو ت روتازو جو فن جي ۽ اري انهن ڏهون مان ان ۽ ر ڀيٽي ظاهر ت عملق ڀي رجي جو

ڪان وليءَ محاورن جي ۽ اري ان هين اڙ ر تي وليءَ ڀيٽي ۾ تارخ جي فن ڀيٽي محاورا: تارخ جي وليءَ سراسر بقا ويو. نڌا ڀيٽي ت لائق ۽ نس ڊار ڪلاسيڪ جي گ ڀيٽي جي ان ۽ ائيندو ۾ ماحول جي ۽ اري ا رڀي طور

ڀيٽي اترتي مظاهر جي ماحول جي ۽ اري ا ۾ طرز جي وليءَ زما ڀيٽي جي ۽ نس ڊار ۾ نون ڀيٽي محاورا ڪلاسيڪ ظاهر تي لسان تي ويو. نڌو ڀيٽي ظاهر مان ئي ڪلاسيڪ ڪي ان ويو. نڌا

ان ۾ ۽ نس ڊار ڪلاسيڪ ڀيٽي محاورا جي ان آهي لڌ حصو جو فن جي ۽ نس ڊار محاورا جي ۽ اري ان: ادب جو ۽ نس ڊار ۽ محاورا ويو. نڌو ڀيٽي ائيندو ڳ ه جي ڳ ه اڌ بي ڪي

۾ حيا ڀيٽي سماجي جي هوڻ ما ۾ ۽ نس ڊار ڪلاسيڪ ۽ نس ڊار موجود جو فن ڀيٽي محاورا: حيا ڀيٽي سماجي جي هوڻ ما ويو. نڌو ڀيٽي ظاهر جي مقام تي ۽ ت واناڻي

۾ واقعن تارخي جي ڙيپ آهي. ڀيٽي ڀيٽي و چاڀ تارخي جي ۽ نس ڊار ئي ڪ ۾ و ليپ جي نون ڀيٽي محاورا: چاڀ تارخي جي ڀيٽي ائيندو ۾ ماحول

ويو. نڌا ڀيٽي قلم ۽ راساس جي رواج ۽ رسم رواج جي ۽ اري ڪلاسيڪ ۽ نس ڊار ڪلاسيڪ ۽ محاورا جي ۽ اري ان: رواج ۽ رسم جي هوڻ ما آهي. آهي ت ه مانيو ۽ نهڻ ڏ ۾ هوڻ ما ڪي محاورن جي ۽ اري ان پاسه ڀيٽي جو فن ڀيٽي محاورا: مانيءَ جي محاورن ن ڀيٽي ڀيٽو ڪي ڪمل جي هوڻ ما مانيئن ان ۽ ت بادلو

ڀيٽي ائيندو آداب ۽ نه آ جي هوڻ ما ۽ زندگي جي ان ۾ ۽ نس ڊار جي نون ڀيٽي محاورا: بآدا ۽

جي تارخ جي ڪورا ست ڪورا ست جي وليءَ ۾ و ليپ جي نون ڀيٽي محاورا جي ۽ اري ان: تارخ جي ڪورا ست ڪورا ست ويو. نڌو ڀيٽي ڀيٽو ۾ وقت ڀيٽي جي شاعري ۽ تاليف

جي مقام ۽ ميت ها جي ان ۽ هيٺ ۽ ڀيٽي جي نون ڀيٽي محاورا ۾ و ليپ جي وليءَ ڀيٽي ڏرڻ جي مقاليءَ يها آهي واهريڪ گ ننگو

- 28 جرنل، جو لسانيات ايشه ياءُ ي ٿڪڙ "ٿ قافت ۽ اسه تعارن ۾ ڪي ڪي ٿسن". (2005). ڪڍي پ، به را 451-467، (3).
- لئنه گويج آف نلجر الاقوامي ب بين. "عرض و طول اسه تعارن تي جا شاعريءَ ي ٿسن". (2010). غلام، حسه بين 21-34، (2) 8 ي زهڙڙ ڊاس
- رڙ چرٽل وٽم ڀيري ڪ آف جرنل "اسه تعارن ٿ قافت تي ۾ محاورن ي ٿسن". (2012). ع بدالاسه تار و، ٿامچ 567-583، (4) 39 ي زهڙڙ ڊاس
- (1) 31 جرنل، ايشه ياءُ ي ٿڪڙ جو لسانيات "۾ مٿن تاريخي اسه تعارن ي ٿسن". (2007). محمد غلام قاضي، 89-104.
- واري سنجهيدگي آف جرنل "طريقتو جو سنجهيدگيءَ لاءِ اظهار اسه تعارن ۾ ي ٿسن". (2015). احمد نصير، ٿم ٿيم 511-528، (4) 22 لسانيات،
- ڪلو "تجزيو لسانيا - علمي ڪه: اسه تعارن ۾ ي ٿهاڪ ڪلو ي ٿسن". (2018). اسماعيل، لاکو و 189-204، (2) 75 مطالعو، جو ي ٿهاڪ
- ايشه ياءُ ي ٿڪڙ "نمايان اسه تعارن جي جذبن ۾ شاعريءَ جي محبت ي ٿسن". (2011). احمد آف تاب انصاري، 45-61، (1) 36 جرنل، جو ادب
- 321-19 معرفت، ۽ و لپب "بنياد علميا تي جائهن ۽ اسه تعارن ي ٿسن". (2013). ع بدالقدر بلوچ، 337.
- (2) 43 حقيق، لسانيا "اروتوا اسه تعارن ۽ ڊايري اصطلاحن ۾ لغت ي ٿسن". (2016). احمد نذير شاهه، 187-202.
- جو سياست ۽ و لپب "تصويرات اسه تعارن ۾ گهٽتو گهٽتو سياسي ي ٿسن". (2009). احمد ف يروز عباسي، 501-518، (4) 18 جرنل،
- لچرل ڪراسڪ "اثر ٿ قافت تي جا اسه تعارن ۾ و لپب ي ٿسن". (2014). يوسف محمد مهر، 79-89، (3) 10 ي ٿسن، ڪميونيڪ
- (1) 35 سٽڪ سيمي رڙ ريٽل آف جرنل "اظهار اسه تعارن ۾ ٿرن ي ٿسن". (2008). شبنم، راج پوت 123-140.
- 42 ي زهڙڙ ڊاس لچرل ڪ آف جرنل "ت ناظر جي ارتقا ٿ قافت تي اسه تعارن ي ٿسن". (2017). ع بدالقدر شيخ 215-230، (2).
- (3) 56، ٿڪ سيمي "تجزيو سامي ڪه: اسه تعارن ۾ لڙڙي ي ٿسن". (2019). احمد اعجاز قاضي، 345-362.
- 23 رڙ سرچ، لورڪلو آف جرنل "پهلو اسه تعارن جا گهٽتو ڪلو ي ٿسن". (2006). احمد حافظ نونيو، 421-437، (4).

- ادب، عالمي جوڄا "مطالعو ت قبا لمي جو وليءَپ اسه تعاري ۾ شاعري ان گري زي ۽ يٽسن". (2011). اسلم سومرو، 80 (2)، 125-141.
- 31 مطالعو، صو في "تج زو شعوري جو اسه تعارن ۾ شاعري صو في يٽسن". (2014). حسه بين خالد ي، پٽ (1)، 67-82.
- (4) 16 ي، ٽسوسائ ۽ گ ف ت گو "اسه تعارا جا طاقت ۾ گ ف ت گو سه ياسي يٽسن". (2003). زهت ، خرو، 485-502.
- پورلٽ آف جرنل "نماء نديگي اسه تعاري جي وقت ۾ وليءَپ يٽسن". (2015). ع بدالرزاق صدي قمي، 29(3)، 309-325، يز، ٽباس
- (1) 44 ماهي، هٽ ياسپا اد بي "ڪڇڙ جو اسه تعاري ۾ ت نقيداد بي يٽسن". (2018). حسه بين زاهد علمي، 57-72.